

10 Nd. maatte nemlig gaae ud; thi, dersom Huusbonden og Tjenestehendet vare blevne enige om, at Huusbonden skulde skrive i Studsmaalsbogen, og Tjenestehendet senere fraglit det, vilde Huusbonden derved blive dømt efter denne Bestemmelse, og man kan efter det Forhold, som der pleier at være mellem Huusbond og Tjende, ikke vente, at de bestandig vilde have Vidner tilstede, saa at de kunne bevise, hvorledes Aftalen har været. Jeg troer, at naar man vil fastholde denne Bestemmelse, kan det ikke nytte ved Siden deraf at sige, at en Overenskomst imellem Huusbond og Tjende skulde give Ret til at skrive Studsmaal i Studsmaalsbogen. Enten maa man sige, at Studsmaal skulde skrives i Studsmaalsbogen, eller at de ikke skulde skrives der, men det gaaer ikke an at sætte en Straffebestemmelse for den Huusbond, som mod Tjenestehendets Villie skriver et Studsmaal.

Wessely: Min Hensigt har slet ikke været at gaae ind paa Spørgsmaalet om Forholdet mellem Tjende og Huusbond i Almindelighed. Jeg har kun gjort opmærksom paa, at, naar man, som her er foreslaaet, sætter Straf for den Huusbond, som efter Overenskomst med Tjendet skriver et Studsmaal i Studsmaalsbogen, saa gjør man derved et Indgreb i Contractfriheden. Det er mit Argument, det er muligt, at jeg seer Forholdet fra en urigtig Side, men for Diebliffet kan jeg ikke opfatte det anderledes. Hvorvidt der skulle kunne træffes nogen Foranstaltning til at undgaae dette, er et ganske andet Spørgsmaal, men jeg talte kun om Forslaget, som det her foreligger; det Princip, som i det er udtalt, kan jeg ikke finde rigtigt, og jeg vil derfor stemme mod Forslaget.

Da Ingen hderligere begjærede Ordet, fattes Sagens Overgang til anden Behandling under Afstemning, og vedtoges med 21 Stemmer mod 16.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var: Første Behandling af Forslag til Lov

om Afgang for dem, der have løst Sognebaand til at benytte deres egen Sognekirke og Kirkegaard. (Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1769—72).

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet:

Spørgsmaalet om det tidligere vedtagne Lovforslags Stadfæstelse fremkom saa seent, at ingen endelig Beslutning deraf kunde blive tagen, inden Rigsdagen denne Gang kom sammen. Efter de Tvivl, som tidligere fra forskjellige Sider, og navnlig her i Landsthinget, have været reiste imod Forslaget, turde det vel heller ikke ansees for uheldigt, at der er blevet givet Leilighed til, forsaavidt Nogen maatte ønske det, paaah at bringe de Spørgsmaal under Discussion, som tidligere have været paa Bane. Regjeringen har i alt Fald ikke fundet Betænkelse ved at ansee Spørgsmaalet for aabent, da den Betragtning ligger nær at ansee Lovforslaget som sluttende sig til den tidligere vedtagne Lov om Sognebaands Løsning, og altsaa ikke som afgivende noget Præcedens for at indbringe Sager, der angaae Kirken, under Rigsdagens Omraade. Jeg skal saaledes henstille Sagen til Thingets Overveielse og forbeholde mig hderligere at udtale mig, forsaavidt Forhandlingerne dertil maatte give mig Anledning.

J. Jørgensen: Jeg betragter ogsaa dette Lovforslag som staaende i Forbindelse med Loven om Sognebaands Løsning; men jeg havde rigtignok meget ønsket, at der ogsaa kunde blive givet de Vedkommende Tilladelse til at benytte deres Sognekirke til Afgang, idet jeg synes, det vilde være naturligt, og en ligesvem Selvfølge af, hvad der iøvrigt er bestemt i Lovforslaget. Jeg mener derfor, at det vilde være meget heldigt, om den høitærede Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet kunde finde sig foranlediget til at gaae ind paa en Udvælselse i denne Retning af den i Lovforslaget givne Afgang til Kirkerne Benyttelse. Jeg indseer ikke, at det kan gjøre den allermindste Skade, men jeg troer, at det tværtimod vil være til stor Vættelse, og vil